

HISTOLOGIE

Manual pentru învățămîntul medical superior.

Facultățile de stomatologie

Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965

Editura Didactică și Pedagogică a editat la sfîrșitul anului 1965 pentru prima dată în țara noastră un manual de histologie pentru studenții de la facultățile de stomatologie. Autorii, care sînt cu toții membri ai catedrei de histologie a I.M.F. din Timișoara, au depus o muncă meritorie sub conducerea prof. *Constanța Rimniceanu*. Fără să depășească limitele stabilite pentru o asemenea lucrare (372 pagini), manualul cuprinde totuși toate noțiunile de histologie necesare studenților stomatologi pentru a înțelege procesele patologice din specialitatea lor.

Problema de bază a unui manual de specialitate este selecționarea materialului: trebuie să se stabilească din capul locului cît și ce anume trebuie comunicat studenților. Fără să se renunțe la cuceririle cele mai noi ale științei, trebuie să păstreze totuși noțiunile clasice care și-au păstrat pînă acuma valabilitatea, comunicînd în același timp cele mai importante date din istoria științei. Nu trebuie depășite limitele unei capacități normale de însușire a materialului, insistînd totuși în mod succint asupra tuturor ramurilor științei respective. O altă condiție importantă care se pune la redactarea unui manual, este un limbaj clar, frumos și logic formulat. Noul manual de histologie corespunde tuturor acestor condiții, iar lipsurile mai mărunte se pot foarte ușor remedia cu ocazia unei eventuale reeditări.

În ceea ce privește conținutul manualului, avem cîteva observații de făcut: după părerea noastră, ar fi trebuit ca în legătură cu puterea de rezoluție a microscopului să se comunice atît noțiunea de apertură numerică, cît și formula lui Abbe. Aceasta era cu atît mai necesară, cu cît pe obiectivele microscopelor moderne — inclusiv acelea de producție indigenă — se indică nu numai puterea de mărire, dar și apertura numerică. Probabil că tot în legătură cu aceasta lipsește și noțiunea de mărire utilă. În ceea ce privește împărțirea capitolului referitor la organele celulare, nu sîntem intru totul de acord. Într-un subcapitol separat se vorbește despre reticulul endoplasmatic, amintindu-se că acesta apare sub formă granulară și agranulară. Independent de aceasta, manualul discută problema ergastoplasmei (care nu este altceva decît forma granulară a reticulului endoplasmatic), problema microsomului (care s-a dovedit a fi ergastoplasmă fragmentată) și cea a granulelor lui Palade sau a ribosomilor, care la rîndul lor au fost discutate în prealabil atît la capitolul reticulului endoplasmatic cît și la cel al ergastoplasmei.

* În timpul lucrărilor tipografice am aflat cu adîncă mîhnire de moartea prof. *Gyula Nyirő*.

După părerea noastră, ar fi fost mai util, dacă toate aceste organite celulare s-ar fi tratat într-un capitol comun. Eventual s-ar fi putut aminti și forme de apariție.

Sîntem de părere că din punct de vedere didactic ar fi mai bine ca țesutul nervos să se trateze doar după celelalte țesuturi și împreună cu sistemul nervos, dat fiind că pe de o parte aceste două capitole se completează, iar pe de altă parte astfel se poate înțelege mai bine rolul de coordonator și organizator al sistemului nervos față de celelalte țesuturi.

Făcînd abstracție de aceste cîteva observații de importanță minoră, datele științifice din manual sînt valoroase și corespund nivelului mondial. Materialul iconografic este estetic și corespunde scopurilor didactice (în mare parte material iconografic propriu). Capitolele sînt bine proporționate. Frumoasa executare tipografică și reproducerea reușită a materialului iconografic dovedește munca îngrijită a redacției.

G. Kemény